

6 Σεπτεμβρίου 1982

ΟΜΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

"Έχει ιδιαίτερη σημασία για μένα η ημέρα αυτή. Άγαθή τύχη μου έπεφύλαξε τη μεγάλη Ικανοποίηση να εγκαινιάσω τό λαμπρό αυτό Στάδιο, ιιού ό έδιος έθεμελίωσα πρίν από δυόμισι χρόνια.

Τήν ανάγκη της δημιουργίας του Όλυμπιακού αυτού Κέντρου στήν "Αθήνα τήν έπεσήμανα πρίν από εικοσι καί πλέον χρόνια. Γιατί έπρεπε ή "Ελλάς,πού άνήγαγε τόν άθλητισμό σέ ιδεώδες, νά άνακτήσει τή θέση πού της άνήκει στήν παγκόσμια άθλητική κίνηση. Γιατί έπρεπε νά έξελιχθεί ή χώρα μας σέ κέντρο μεγάλων διεθνών συναντήσεων. Καί τέλος γιατί έπρεπε νά ένισχύσει τήν πρότασή της για τόν έπαναπατρισμό τών Όλυμπιακών Αγώνων στόν τόπο πού τούς έγέννησε.

Για τούς σκοπούς αυτούς άπαλλοτρίωσα τό 1960 αυτή τήν περιοχή. Άντί-ξρες όμως περιστάσεις, γνωστές σέ όλους μας, δέν επέτρεψαν τήν άμεση εκτέλεση του έργου. Μόλις τόν Ιανουάριο του 1980 κατόρθωσα νά τό θεμελιώσω, άφού έν τώ μεταξύ δημιούργησα μέ τή βοήθεια του τότε άρμοδίου ύπουργού τίς άναγκαίες προϋποθέσεις για τήν πραγματοποίησή του. Καί δέν μπορώ παρά νά εκφράσω τήν Ικανοποίησή μου,γιατί χωρίς στήν επίμελεια τών κατά καιρούς ύπευθύνων ύπουργών, τών τεχνικών έταιρειών καί τών άνωνύμων έργατών, κατέστη δυνατόν νά περατωθεί τό τεράστιο αυτό έργο μέσα σέ 30 μήνες. Έντός δηλαδή της προθεσμίας πού είχαμε ύποσχεθεί, όταν ή Εύρωπαϊκή Έπιτροπή μός έκανε τήν τιμή νά μός έμπιστευεί τή διοργάνωση τών έφετεινών Πανευρωπαϊκών Αγώνων. Είναι ως έν τούτου εύτυχής ή σύμπτωση πού μέ τούς άγώνες αυτούς εγκαινιάζεται σήμερα τό θαυμάσιο αυτό Στάδιο,σάν νός της Άθλητικής Ιδέας.

Είναι γνωστό ότι ή Άθλητική Ιδέα,πού γεννήθηκε στήν Ελλάδα, είχε πάνω άπ'όλα ήθικό περιεχόμενο. Είχε σάν σκοπό τή δημιουργία ολοκληρωμένης προσωπικότητας μέ τή σωματική καί ήθική βελτίωση του ανθρώπου Ένα συνδυασμό πού οι πρόγονοί μας τός εξέφραζαν, ως γνωστόν,

μέ τό περίφημο ρητό "νοῦς ὕγιής ἐν σώματι ὕγιει".

Παρόλληλο ἠθικό σκοπό ὑπηρετοῦσαν καί οἱ ἀθλητικοί ἀγῶνες. Γιατί καλλιεργοῦσαν τό πνεῦμα τῆς εὐγενοῦς ἁμιλλας καί δημιουργοῦσαν διὰ τῆς προσεγγίσεως τῶν ἁωῶν τό κλίμα τῆς εἰρηνικῆς τῶν συμβιώσεως. Γι' αὐτό καί οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀνήγαγον σέ ἰδανικό τόν Ὀλυμπισμό, πού ἦταν ἡ ἐναρμόνιση τῆς Ἀθλητικῆς Ἰδέας.

Εἶναι φανερό ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς Ἰδέας αὐτῆς ἐπιβάλλεται περισσότερο στήν ἐποχή μας, πού εἶναι γυνή ἀπό ἰδανικά. Γιατί θά ἀπομακρύνει τοὺς νέους ἀπό ἐπιδόσεις βλαβερῆς καί θά τοὺς ἐμνεύσει ὕγιεις φιλοδοξίες. Ἀλλά ἐπιβάλλεται προπαντός γιατί θά ἐνισχύσει τό πνεῦμα τό φιλεισθητικό, πού τόσο χρειάζεται σήμερα ὁ κόσμος.

Ἀγῶνες ὑπῆρχαν βέβαια καί σέ ἄλλες προγενέστερες ἐποχές. Οἱ ἀγῶνες ὅμως αὐτοί εἶχαν τή μορφή βάρβαρου θεάματος, στό ὁποῖο χρησιμοποιοῦνταν μισθωμένοι ἀθλητές καί δοῦλοι. Ἦταν ἐποχές πού ἐπικρατοῦσε ἀπόλυτα τό πνεῦμα τῆς κυριαρχίας.

Τό πνεῦμα τῆς ἁμιλλας πού ταυτίζεται μέ τήν Ἰδέα τῆς Ἐλευθερίας, ἐμφανίζεται μέ τή χαραυγή τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καί τό πνεῦμα αὐτό ἀλλάξε τόν κόσμο· γιατί ἀλλάξε τή στάση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στόν κόσμο, ἀφοῦ εἰσέδωσε σέ ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του.

Ἐξάλλου ὁ θεμελιώδης χαρακτήρας τῶν ἐλληνικῶν ἀγῶνων βρίσκεται στό γεγονός ὅτι διεξάγονται μεταξύ ἐλευθέρων ἀνθρώπων· ἀποβάλλουν κυρίως στό ἄθος πού πρέπει νά διακρίνει τόν πολίτη καί διέπονται ἀπό κανόνες συγκεκριμένους. Ἐπαθλο τῶν ἀγῶνων δέν εἶναι ἡ ἀμοιβή, ἀλλά ἕνα ἀπλό ὁσώνυμο στεφάνι· σύμβολο τιμῆς. Γιὰ τήν ἀπόκτηση αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς τιμῆς ἀγωνίζονταν οἱ ἀθλητές στήν Ἑλλάδα.

Ἡ ἐπιθωρία τοῦ ἀνθρώπου νά εἶναι ὁ "ἀριστες" εἶναι ἀναπόσπαστη ἀπό τή φύση του. καί εἶναι κίνητρο γιά τήν πρόοδο. Γιὰ πρώτη φορά στήν ἱστο-

ρία του πολιτισμού εμφανίζεται μαζί με το πνεύμα της αμιλλας και η τήρηση ταυτίσεως της 'Ιδέας του "πρώτου" με την 'Ιδέα του "δριστευτού" με την 'Ιδέα δηλαδή του "καλού κάναθου" ανθρώπου, στην όποια τόσο συχνά αναφέρονται οι άρχαιοι πρόγονοί μας. Και για πρώτη φορά επίσης αποδίδεται στον 'Αθλητισμό διάσταση με ήθικο περιεχόμενο. Και αυτό είναι ένα από τα λαμπρότερα επιτεύγματα του ελληνικού κόσμου, που έμελλε να επηρεάσει και την εξέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Και το πνεύμα αυτό της αμιλλας εν ελευθερία βρήκε την ιδανική του έκφραση στους 'Ολυμπιακούς 'Αγώνες. Γιατί όταν μιλούμε για τον 'Ολυμπισμό, δεν αναφερόμαστε βέβαια ούτε στον 'Αθλητισμό καθαυτόν, ούτε στις αθλητικές τελετές, ούτε ακόμα και στις αθλητικές επιδόσεις. 'Αναφερόμαστε σε μία καθολική φιλοσοφία, που έχει σχέση με την ήθικη συμπεριφορά του ανθρώπου και γενικότερα της ανθρώπινης κοινωνίας.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να διευκλίσω ειδικότερα για τον ιστορικό αυτό θεσμό, που τα τελευταία χρόνια έχει παρεκκλίνει από τους αρχικούς και ύψλους σκοπούς του. Και κινδυνεύει να εκφυλισθεί από τους πολιτικούς ανταγωνισμούς, την εμπορική εκμετάλλευση και τις εξωαθλητικές προεκτάσεις του. Όπως κινδυνεύει να χάσει και την οικουμενικότητά του με την πολυδύναμη μορφή που πήρε.

Οι κίνδυνοι δε άκριβώς αυτοί ενέπνευσαν και τη γνωστή πρότασή μου για τη μόνιμη τέλεση των 'Ολυμπιακών 'Αγώνων στην πατρίδα τους. Και στην πρότασή μου αυτή έχω την πρόθεση να επιμείνω.

Πιστεύω πάντοτε ότι η 'Ολυμπιακή 'Ιδέα μόνο στην 'Ελλάδα μπορεί να ξαναβρεί τη γνησιότητα που είχε κατά την κλασσική αρχαιότητα. Πιστεύω - όπως έγραφα και στον Πρόεδρο της Διεθνούς 'Ολυμπιακής 'Επιτροπής κ. Σάμαρανχ - ότι όργα ή γρήγορα την πρότασή μου αυτή θα την επιβάλει η ανάγκη των πραγμάτων. Θα την επιβάλει η ανάγκη των ανθρώπων. 'Υπάρχει όμως ο κίνδυνος, αν καθυστερήσουμε, ο ιστορικός αυτός θεσμός να εκφυλισθεί περαιτέρω στη διαδρομή του χρόνου και τότε θα είναι δύσκολη η διάσω-

σή του. Γιατί είναι μοιραία ή φθορά που προκαλεί ο χρόνος σε όλα τα πράγματα του κόσμου, όταν δεν ανανεώνονται με την αδιάκοπη ανάβαψη-σή τους στις αρχικές πηγές τους.

Πάντως ή διαβεβαίωσε της διεθνούς 'Ολυμπιακής 'Επιτροπής ότι εύρι-σκει άκρως ενδιαφέρουσα την ελληνική πρόταση και ότι είναι άποφασί-σμενη να τη μελετήσει σε βάθος, ενθαρρύνει όλους εκείνους οι όποιοι ενδιαφέρονται για τό μέλλον του 'Ολυμπισμού.

Με τις σκέψεις αυτές παραδίδω στην ελληνική αλλά και την παγκόσμια νεολαία τό λαμπρό αυτό 'Ολυμπιακό Στάδιο."

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ

"'Απευθύνω θερμό χαιρετισμό
ιδιαίτερα τούς ξένους, π
ἀπευθύνω προς τας λαάς
τοτε από τό φιλειρηνικό ι

Τέλος ἀπευθύνω προς τή νί
χθει καλύτερη από τή δική
και στο στίβο του πνεύμα
της Εύρώπης βρίσκονται στ

Και με τις ευχές αυτές κη
νών."

